

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Hyperaspistes Diatribae Aduersus Seruum Arbitrium Martini Lutheri

Erasmus, Desiderius

Coloniæ, 1526

VD16 E 3030

39 Pugnam sibi esse cu[m] asseueratione Lutheri non cum uerbo dei.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34433

intrate sinant, quorū furori tu Erasme hoc consilio
tuo perniciosē inseruis.

38 ¶ Eadem prudentia est, qua deinde cōsulis,
nō debere profiteri, si quid pperam in cōsilijs effec-
definitum, ne ansa contēnendi præberet authorita-
tem patrū. Hoc scilicet Papa uoluit a te dici, & aus-
dit libentius q̄ Euangelion, ingratisissimus, si te car-
dinali pileo cum censibus nō rursus honorarit. Sed
interim Erasme, quid faciēt animæ, iniquo illo sta-
tuto ligatæ & occisæ? Nihil hoc ad te. Verū tu ppe-
tuo sentis uel fingis te sentire, humana statuta posse
citra periculū, iuxta purū uerbū Dei seruari. Quod
si possent, facile pedibus in tuā hanc sniam irē. Si itaq̄
ignoras, iterū dico, humana statuta nō pnt serua-
ri cū uerbo Dei. Quia illa ligāt conscias, hoc soluit
eas, pugnatq̄ sibi mutuo, sicut aqua & ignis, nisi libe-
bere, id ē, ut nō ligātia, seruent, id qd̄ Papa nō uult,
nec potest uelle, nisi p̄ditū & finitū regnū suū uolet,
qd̄ cōstat nō nisi laqueis & uinculis consciarū, quas
euāgelion liberat asserit. Igit̄ patrū authoritas sus-
cip̄ deq̄ faciēda est, & statuta pperā lata, qualia sunt
om̄ia præter uerbū Dei definita, dirūpenda & p̄ci-
enda sunt, Christus em̄ patrum authoritate potior
est. Summa. Si de uerbo Dei sic sentis, impie sen-
tis, si de alijs, nihil ad nos uerbosa disputatio cōsiliij
tui. Nos de uerbo Dei disputamus.

39 ¶ Ultima parte p̄fatiōis, serio nos deterrēs
ab isto gn̄e doctrinæ, arbitraris. pene uictoriā tibi
partā. Quid (ings) iutili⁹, q̄ hoc paradoxone uulgare
ri mūdo. Quicqd̄ fit a nobis, nō libero arbitrio, sed
mera necessitate f. erit. Et illud Augustini, Deū opari
bona & mala in nobis, sua bona opa remunerare in
nobis

nobis, & sua mala opera punire in nobis. Diues hic
es in reddēda uel potius ex postulāda rōne. Quantū
(ings) fenestrā uulgo hęc uox p̄dita mortalib⁹ ape
ririt ad impietatē? Quis malus corrigit uitā suā?
Quis credet se amari a deo? Quis pugnabit cū car
ne sua? Miror, qđ in tanta uehemētia & contēione
nō etiā causā memineris & dixeris. Vbi tū manes
bit liberz arbitrium? Mi Erasme. Iterz & ego dico, si
hęc paradoxa, ducis hoīm eē inuēta, qđ contēdis?
qđ æstuas? cōtra quē dicis? an ē ullus in orbe hodie,
qđ uehemētius hoīm dogmata sit insectatus qđ Lu
therus? Igit̄ nihil ad nos ista monitio. Si aut̄ Dei uer
ba eē credis ea paradoxa, ubi est frōs tua? ubi pus
dor? ubi, nō dico iā modestia illa Erasmi, sed timor
& reuerētia deo uero debita? qđ dicis, nihil inuilius
dici posse hoc uerbo dei? Scilicet. Creator tuus a re
creatura sua discet, qđ utile & inutile sit p̄dicatu, ac
stult⁹ ille uel imprudēs Deus hacten⁹ nescierit, qđ do
ceri oporteat, donec tu magister eius, modū illi p̄
scriberes sapiēdi & mandādi, quasi ip̄e ignorasset, ni
si tu docuisses, seq̄ ad hoc paradoxon, qđ tu inferis. Si
igit̄ de⁹ talia uoluit palā dici & in uulgari, nec spe
ctari, qđ sequerēt, tu qs es, qđ uetes? Paulus ap̄s in
ep̄la ad Roma. nō in angulū, sed in publicū ac corā
toto mūdo, liberrimo ore, eadē, etiā duriorib⁹ uer
bis palā differit, dicēs. Quos uult, indurat. Et iterz.
Deus uolens notā facere irā suā &c. Quid durius
(sed carni) illo Christi uerbo. Multi uocati, pauci ele
cti? Et iterz. Ego scio, qs elegerim. Scilicet hęc om̄ia
talīa sunt, te authore, ut nihil possit inuilius dici, qđ
uidelicet hinc ad desperationē & odium & blasphe
miam prolabantur homines impij.

C 4 Hic,